

Vores bedste beredskab i en krisetid er hinanden.

Når samfundets modstandskraft testes, er det ikke kun teknikken, der skal stå sin prøve. Resiliens handler i lige så høj grad om de relationer, strukturer og værdier, der gør det muligt at handle sammen, lære sammen og støtte hinanden – på tværs af sektorer, fagligheder og befolkningsgrupper.

Andreas Hagedorn Krogh

VI LEVER I EN TID, hvor kriserne står i kø. Pandemier, klimakatastrofer, cyberangreb og krig minder os om, hvor sårbart vores samfund er – og hvor svært det er at forebygge de næste chok, der vil ramme. Vi har efterhånden erkendt, at poly- og permakriserne svinger taktstokken: Vi kan ikke forudse den næste storm, men blot forberede os på, at den kommer.

Derfor er begreber som samfundssikkerhed og resiliens rykket helt ind i centrum af den politiske dagsorden. Men i takt med at modstandsdygtighed bliver et centralt mål for vores samfund, må vi også spørge os selv: Hvad betyder det egentlig at være resilient?

Alt for ofte er svaret teknisk. Det handler om diger, højvandsmure og sandfodring. Det handler om firewalls, cloud-løsninger og databeskyttelse. Det handler om forsyningskæder og systemer for lagerføring og logistik. Alt dette er vigtigt – men det er langt fra nok. For når samfundets modstandskraft testes, er det ikke kun teknikken, der skal stå sin prøve.

Resiliens handler nemlig i lige så høj grad om de relationer, strukturer og værdier, der gør det muligt at handle sammen, lære sammen og støtte hinanden – på tværs af sektorer, fagligheder og befolkningsgrupper.

Et samfund kan have nok så mange nødgeneratore og lagre af værnemidler – men uden tillid og samarbejdsevne hjælper det lige lidt. Det er en dimension, vi risikerer at overse, hvis vi reducerer sikkerhed til teknik.

DE SENERE ÅRS kriser og beredskabshændelser har demonstreret væsentligheden af tillid og samarbejde. Under covid-19-pandemien var det ikke blot sundhedssektoren og testkapaciteten, der blev afgørende – det var også den sociale solidaritet og samfundssindet, der gjorde det muligt at klare skærene. De senere års stormfloder og oversvømmelser har ligeledes vist os betydningen af frivillige hænder under forberedelse, håndtering og genopbygning.

Disse erfaringer peger på, at resiliens ikke skabes gennem planlægning og driftssikkerhed alene – men i tilliden mellem borgerne og i tilliden til

myndighederne. Tillid er beredskabets usynlige infrastruktur. Det er en ressource, som vi ikke bare kan trylle frem, når der er brug for den. Tilliden skal møjsommeligt bygges og vedligeholdes i fredstid. Den skal skabes i samarbejdet på tværs og indlejres i de stærke fællesskaber, der skal bære os igennem krisetider.

Resiliens er altså ikke noget, vi bare sådan kan købe os til. Det er noget, vi må opbygge sammen.

Samfundsmæssig modstandsdygtighed over for kriser og katastrofer er ikke et nyt ideal – men det har fået ny aktualitet i en tid præget af flerstrengede trusler.